

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІ ПІА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІА НАВС У РЕАЛІЗАЦІІ ПРІНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІА ПОРЯДКУ*

злочинів, які належать до природних прав і порушуються опосередковано через інші горизонтальні відносини [4, с. 389].

Вчинення кримінального проступку, на відміну від злочину, не повинно тягти судимість. За вчинення кримінальних проступків пропонується застосовувати такі покарання, як: штраф, громадські роботи, арешт, позбавлення спеціальних прав, обмеження волі, позбавлення волі строком до 2 років [5, с. 13-14].

Отже, кримінальний проступок як вид кримінальних правопорушень відрізняється від злочину та інших правопорушень тим, що при зовнішній схожості з злочином його суспільна небезпека незначна, оскільки він не здатний заподіяти істотної шкоди охоронюваним законом відносинам.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України редакція від 16.01.2020 № 2341-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
2. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія [за ред. В.О. Тулякова]. Київ: Юридична література, 2012. 428 с.
3. Мирошніченко Н.А. Історичний аналіз формування інституту інформації з обмеженим доступом. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2015. № 5. С. 176–181.
4. Туляков В., Дмитрук М. Категорія кримінального проступку в правовій доктрині. *Актуальні проблеми держави і права*. 2009. С. 384–349.
5. Дмитрук М. М. Становлення категорії проступку в кримінально-правовій доктрині : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.08. Одеса, 2012. 20 с.

Гнесь Ольга Русланівна
курсант 301 групи ННІ № 3 НАВС,
Науковий керівник: Павловська А.А.,
кандидат юридичних наук, доцент
кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ
підполковник поліції

**РОЗМЕЖУВАННЯ ГРУПОВОГО ПОРУШЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО
ПОРЯДКУ З МАСОВИМИ ЗАВОРУШЕННЯМИ**

Відповідно до ст. 293 Кримінального кодексу України груповим порушенням громадського порядку є організація групових дій, що призвели до грубого порушення громадського порядку або суттєвого порушення роботи транспорту, підприємства, установи чи організації, а також активна участь у таких діях. Водночас ст. 294 КК України масовими заворушеннями визнаються і організація таких заворушень, що супроводжувалися насильством над особою, погрозами, підпалами, знищенням майна,

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІІ ТА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІЛ НАВС У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА ПОРЯДКУ*

захопленням будівель або споруд, насильницьким виселенням громадян, опором представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, що використовувалися як зброя, а також активна участь у масових заворушеннях [1].

Тож з вищезазначених норм кримінального законодавства можна зробити висновок, що спільною ознакою обох складів злочинів є те, що вони посягають на один родовий об'єкт, а саме громадський порядок. Якщо говорити саме за визначення громадський порядок – це система суспільних відносин, які складаються і розвиваються в громадських місцях під впливом правових та соціальних норм, спрямованих на забезпечення нормального функціонування установ, організацій, громадських об'єднань, праці й відпочинку громадян, повагу до їх честі, людської гідності та громадської моралі. Додатковим об'єктом масових заворушень виступають життя і здоров'я особи, конституційні права людини і громадянина, відносини власності, відносини що забезпечують нормальну роботу органів влади, правоохоронних органів. Беручи до уваги ст. 293 КК України то додатковим обов'язковим об'єктом групового порушення громадського порядку виступають лише відносини щодо забезпечення нормальної діяльності транспорту, підприємств, установ чи організацій, тобто є вужчим. Не можна віднести і потерпілого до їх спільних ознак. Потерпілим від вчинення злочину, передбаченого ст. 294 КК України, є громадяни, представники влади.

Для складу злочину, передбаченого ст. 293 КК України, їх встановлення не має юридичного значення. Суспільно небезпечне діяння, передбачене ст. 293 КК України, може виражатися альтернативно в наступних діях: 1) організації групових дій; 2) активній участі у таких діях. Способи здійснення організаційних дій є різними: скликання, звернення до натовпу, підготовка та розповсюдження листівок або інших друкованих видань, заклики до непокори, оголошення звернень та ін. Такі способи є спільними і щодо організації масових заворушень. В свою чергу властивими саме масовим заворушенням організаційними діями можуть бути: підбурювання до захоплення або руйнування приміщень, знищення майна, застосування насильства до представників влади чи правоохоронних органів, в тому числі із застосуванням зброї або інших предметів, у разі виявлення супротиву їх діям та т. п. [2].

Особливістю складу злочину, передбаченого ст. 293 КК України, є його матеріальна конструкція, що вимагає настання наслідків у виді грубого порушення громадського порядку або суттєвого порушення роботи транспорту, підприємства, установи чи організації. Для масових заворушень такі наслідки, безумовно, можуть і мати місце, але для кваліфікації діяння юридичного значення не мають. Активна участь у груповому порушенні громадського порядку полягає у виконанні вказівок організатора учасниками

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІІ ТА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІЛ НАВС У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА ПОРЯДКУ*

групових дій, в особистому виконанні таких дій організатором, зокрема з метою, через власний приклад, повести за собою інших учасників групових дій тощо. [3].

Активна участь у масових заворушеннях може вважатися закінченим складом злочину, коли настали наслідки (насильство над особою, погроми, підпали, знищення майна) або вчинені дії (захоплення будівель або споруд, насильницьке виселення громадян, опір представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, які використовувалися як зброя).

Підсумовуючи вищезазначене, можна зробити висновок про відмінність складів злочинів, які передбачені ст. ст. 293 та 294 КК України, яка полягає: 1) в ознаках об'єкта (в додатковому обов'язковому об'єкті, предметі, потерпілому); 2) в ознаках об'єктивної сторони (в характері типових злочинних дій, у способі вчинення злочину, в причинному зв'язку, в наслідках, знаряддях вчинення злочину); 3) у конструкції складів злочинів (за ст. 293 КК України – матеріальний, а за ч.1 ст. 294 КК України – формальний); 4) в ознаках суб'єктивної сторони складів злочинів (за ст. 293 КК України можливий як прямий, так і непрямий умисел, а за ч.1 ст. 294 КК України – умисел, за ч. 2 ст. 294 КК України – як умисел, так і необережність щодо наслідків) [3].

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.
2. Логачев, М. Г. Вогнепальна зброя поліції як «смертельна сила». URL: <http://univd.edu.ua/general/publishing/konf/18>
3. Олійничук Р. П. Розмежування групового порушення громадського порядку з масовими заворушеннями / Р. П. Олійничук // Актуальні проблеми правознавства. - 2016. - Вип. 1. - С. 171-175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprpr_2016_1_36.

Завертана Альона
курсант 302 групи ННІ № 3 НАВС,
Науковий керівник: Павловська А.А.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального права НАВС
підполковник поліції

***РОЗМЕЖУВАННЯ ГРУПОВОГО ПОРУШЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО
ПОРЯДКУ ТА ХУЛІГАНСТВА***

Сьогодні дослідження розмежування групового порушення громадського порядку та хуліганства має актуальне значення. Адже сучасні виклики, які постали перед українським суспільством з огляду на важку